

Projektzáró kiadvány

Szent Anna Tanoda - TÁMOP-3.3.9.A-12/2-2012-0004



SZÉCHENYI TERV

SZENT ANNA TANODA A PROJEKT- VEZETŐ SZEMÜVEGÉN KERESZTÜL...

Második Tanoda programunk 2013. májusában indult, és 2015. június 30-ával ér véget. A Szent Anna Alapítvány ismételten pályázatot nyújtott be TÁMOP 3.3.9/A/2 keretén belül Tanoda program működtetésére. Az Európai Unió és a Magyar Állam támogatásával elnyert összeg: 29 970 070. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

A program elsődleges céljai között szerepel a 32 fő alsó-felső tagozatos és középiskolás diák képzettségi szintjének növelése, a tantárgyi ismeretek elsajátításán túl kompetenciafejlesztésük és tehetséggondozásuk. Iskolai eredményességük javulása, a közép-és felsőfokú intézményekbe bejutásuk segítése, illetve olyan szakma elsajátítása, amely biztos megélhetést biztosít majd családjaik számára. E mellett fontos a példaadás, a motiválás, a nevelés, a közösségépítés és az önismeret fejlesztés is.

A tanodában hétköznap délutánonként mentorok, tanárok segítségével korrepetálások, képességfejlesztések folytak, mellette lehetőség adódott szabadidős tevékenységekre, játszásra, pingpongozásra, számítógépes játékokra.

Az előző projekthez képest óriási előrelépés, hogy alsó tagozatos gyermekeket is bevehettünk a programba. Tapasztalatunk szerint minél korábban kezdődik egy gyermek megsegítése, fejlesztése, annál nagyobb eredmény érhető el.

A gyerekek fejlesztését, tanulását mentorok, illetve szaktanárok segítették a projekt ideje alatt. Feladatuk a tanulás, korrepetálás mellett a szülőkkel, iskolákkal való szoros együttműködés volt. Szükség esetén segítséget nyújtottak, iskolát, családot látogattak, egyéni segítőkéké váltak, akikhez bármilyen problémával fordulhattak a gyerekek.

A gyerekek többsége szívesen látogatta a tanodát. Természetesen olyan gyerekek is akadtak, akik folyamatos figyelmeztetés, felszólítás, megkeresés ellenére sem vettek részt gyakran a tanoda munkájában. Komoly nehézséget jelentett a középfokú intézményekbe került gyermekek megtartása, hiszen a kamaszkori életvitelbe nem mindig illeszthető be ez a fajta megsegítés. Ezek a problémák nagyban befolyásolják a projekt sikerességét, eredményességét.

Mégis összességében elmondhatom, hogy a bevont gyerekek többsége számára a végzettség megszerzése, vagy csak a közösségbe illeszkedés komoly lehetőséget biztosított, a projektidőn túlmutató hatással bír. A vállalt indikátorokat teljesítettük, mely a menedzsment, a mentorok és a szakmai tanácsadó munkájának, valamint a programba bevont célcsoporttagok motivált és nyitott együttműködésének köszönhető. Köszönetet mondok a Szent Anna Alapítványnak, hogy a pályázat benyújtásával a programba bevont gyermekek esélyt és lehetőséget kaptak. Továbbá szeretném megköszönni a program lebonyolításában dolgozó minden munkatársam és a szakmai tanácsadó munkáját, hogy tevékenységükkel hozzájárultak ahhoz, hogy a TÁMOP 3.3.9 pályázatot sikeresen lezárhassuk.

Dudásné Grau Ágnes
projektvezető

ÖSSZEGZÉS A TANODÁBAN FOLYÓ SZAKMAI MUNKÁRÓL

Mindig úgy gondoltam, hogy az alacsony szocioökonómiai státuszú, szegénységben élő, iskolázatlan szülők gyermekei csak egy módon emelkedhetnek ki, ha tanulnak. Úgy véltem, ehhez megfelelő segítséget tud nyújtani a tanoda. Nagyon örültem, hogy az e téren elhivatott, tenni akaró szakember gárda tagja lettem. 13 évig tanítottam a Sükösdői Általános Iskolában, így volt alkalmam megtapasztalni, hogy a kezdetben csillogó szemmel érkező, jól motivált gyermekek hogyan válnak érdektelenné, hogyan távolodnak lassan az iskolától, szüleikkel egyetemben. 5. osztályban lehorgonyoznak, közülük sokan a nyolc osztályt sem fejezik be.

Úgy gondoltam, hogy amellett, hogy korrepetáljuk, fejlesztjük a gyermekeket, nagyon fontos a szülők bevonása ahhoz, hogy a gyermekek motivációját fenntartsuk, hogy tudatosuljon bennük, a felemelkedésük záloga a tanulás, ha lehetséges, egy hiányszakma megszerzése, amellyel majd el is tudnak helyezkedni. Fontos, hogy elhiggyék, erre képesek is.

2013 májusában már egy lezárt tanoda projekt tapasztalataival, és óriási lelkesedéssel láttunk neki az újonnan megnyert pályázat megvalósításához. A feltételek adottak voltak, csak a berendezési tárgyakat újítottuk fel, illetve számítástechnikai eszközöket vásároltunk. Az előző projektből több tanuló is velünk tartott, de új tanulók bevonására is sor került. Nagyon örültünk, hogy alsó tagozatos diákok is részt vehettek a programban. A megvalósításban részt vevő szakemberek sokszínűsége és szaktudása biztosította azt, hogy magas színvonalú munka folyjon a tanodában.

Miben hasznos a tanoda a gyerekeknek? Természetesen hasznosság szempontjából elsősorban az teljesítmények javulása a mérvadó, de emellett számos más előnyről is be lehet számolni. Fontos, hogy a tanulók a korrepetálások mellett egyéni fejlesztésben részesülnek, a különböző szakkörök révén lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. A kirándulások során olyan helyekre juttatjuk el gyerekeinket, ahol többségük még nem járt, és a szülők erőforrásai jelenleg nem is teszik lehetővé, hogy eljussanak. Mindig a nyári táborozás a legnagyobb élmény, ami a közösségépítés szempontjából is nagyon fontos. Szülői vélemények alapján az is fontos, hogy a gyerekek hasznosan töltsék el szabadidejüket, mivel a tanulás után lehetőségük van sportolni (foci, pingpong), számítógépezni (fejlesztő programokkal játszva tanulni), kézműveskedni (gyöngyfűzés, üvegfestés, makettek építése stb.), vagy csak társasozni, kártyázni egyet. A pályázat legnagyobb előnye, hogy biztosítja azt az anyagi háttérrel, amiből mindezt meg lehet valósítani.

Bízunk benne, hogy újabb pályázat révén a továbbiakban is biztosíthatjuk gyerekeinknek a segítséget, mely az esélyegyenlőség megteremtésének és a hátrányok kompenzálásának kiváló eszköze.

PROJEKTADATOK

Támogató: Új Széchenyi Terv Társadalmi Operatív Program
Tanoda típusú programok támogatása
Projektgazda: Sükösd Szent Anna Alapítvány
Projektidő: 25+1 hónap
Projektkezdés: 2013.05.01.
Projekt eredeti fizikai befejezése: 2015.05.31.
Projekt egy hónap hosszabbítási kérelemmel való fizikai befejezése: 2015.06.30.
Támogatás összege: 29 970 070 Ft

A projekt munkatársai

Dr. Miliás László - *Sükösd Szent Anna Alapítvány kuratóriumi elnök*
Dudásné Grau Ágnes - *projektvezető*
Varga Erzsébet - *szakmai vezető*
Dudás Olga - *szakmai tanácsadó*
Fleischerné Szudár Mónika - *pénzügyi vezető*
Kernya János Gábor - *mentor (2014. szeptember 30-ig)*
Kusztorné Varga Edit - *mentor (2014. október 01-től)*
Kissné Szente Márta - *mentor*
Pankovics Gáborné - *mentor*
Radics Tamás - *mentor, családi koordinátor, esélyegyenlőségi munkatárs*
Bajainé Bischof Erzsébet - *matematika-fizika korrepetáló pedagógus*
Paudits Zoltánné - *matematika korrepetáló pedagógus*
Kaprényi Regina - *fejlesztő asszisztens*
Faragó Nóra - *projektasszisztens, fejlesztő asszisztens*

Együttműködő partnerek

Sükösd Nagyközség Önkormányzata
Sükösd-Érsekcsanád ÁMK
Jelky András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium
Bányai Júlia Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola
Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Sükösd
Aparhanti Független Roma Egyesület
Danubia Alapfokú Művészeti Iskola
III.Béla Gimnázium
Sükösd Szent Anna Alapítvány
Eötvös József Főiskola



ÚJ
SZÉCHENYI TERV

**SZENT ANNA
TANODA**

Az Európai Unió és a Magyar Állam
által nyújtott támogatás összege:
29.970.070 Ft

Kivitelezés ideje: 2013. 05. 01. – 2015. 05. 31.
Kedvezményezett: Sükösdői Szent Anna Alapítvány

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638



A projekt az Európai Unió
támogatásával, az
Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.



A TANODA SZAKEMBEREI ÉS MENTORAI



A tanoda munkájában önkéntes alapon, olyan elkötelezett szakemberek vesznek részt, akik felmérték azt, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeknek egyedülálló módon képes segíteni a tanoda projekt, ezáltal adva lehetőséget az esélyegyenlőségre, a kiemelkedésre.

Közülük négyen mentori feladatokat is ellátnak, ami azt jelenti, hogy a hozzánk tartozó gyermekekkel és családjukkal ők tartják a kapcsolatot, segítenek a felmerülő problémák megoldásában. Közvetlenebb kapcsolatot alakítanak ki a gyermekekkel, hogy segíteni tudjanak a hétköznapi gondjaikban, ezen kívül érte-

sítik a szülőket a gyermekekkel kapcsolatos változásokról. A gyermekek mentori segítséget kapnak a tanulmányaik sikeres folytatásához is.

A mentorok: Kissné Sente Márta, akinek foglalkozása óvónő és a helyi óvodában dolgozik, Kuszorné Varga Edit, aki a helyi általános iskola tanítója, Pankovics Gáborné, aki szintén a helyi óvoda óvó nénije, illetve Radics Tamás, aki a családsegítő munkatársa és a cigány önkormányzat elnöke, ezenkívül családi- és romakoordinátori szerepet tölt be a tanodában.

A tanoda további dolgozói: Bajainé Bischof Erzsébet matematika- fizika-számítástechnika szakos középiskolai tanár, Faragó Nóra projektasszisztens gyógypedagógus- asszisztens végzettséggel, Kaprényi Regina gyógypedagógus- logopédus, Paudits Zoltánné matematika szakkollégiumot végzett pedagógus, Varga Erzsébet pszichológus, magyar tanár és fejlesztő pedagógus, illetve tehetség-gongozást is végez.

A tanoda minden tanárának és mentorának, az őt érintő műveltségi területhez tartozó tárgyi tudás és kompetencia-fejlesztés mellett, feladata a nyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése.



A KORREPETÁLÓ PEDAGÓGUSOK MUNKÁJÁRÓL



Minden mentornak meg van a maga „erőssége”, amivel megfelelő fejlesztést tud nyújtani a gyermekeknek. Kissné Szente Márta szakvizsgázott fejlesztő pedagógus, Pankovics Gáborné remek kézügyességgel rendelkezik, ő vezeti a kézműves szakkört is, illetve angol tantárgyból korrepetál. Kuszterné Varga Edit oktatás informatikus, Radics Tamás pedig történelem tantárgyból tudja a gyermekeket magas színvonalon tanítani.

A foglalkozások nem egyszerűen korrepetáló jellegűek, hanem a mentorok segítségével a műveltségi területenként megszervezett fejlesztő és ismeretbővítő foglalkozásokkal kívánja felhívni a gyerekek figyelmét a körülöttük lévő világ ismeretforrásainak gazdagságára, a tudásnak, mint értéknek a jelentőségére.

Úgy gondolom, minden szakember a lehető legtöbbet nyújtotta a gyermekeknek, és a céljainkat sikeresen megvalósítani, eszméinket továbbadni.

Kaprényi Regina
fejlesztő asszisztens

A korrepetáló pedagógusok munkájáról

A gyerekek tanulmányi munkájának segítése a korrepetáló pedagógusok fő feladata. A tanulóknak lehetőségük van a házi feladatuk elvégzéséhez, gyűjtő munkáik elkészítéséhez és egyéni tanulási problémáikhoz, szakszerű segítséget igénybe venni. Magyar nyelv és irodalom, történelem, német és angol nyelvből, illetve természettudományi (matematika, fizika, kémia, természetismeret) tárgyakból felkészült pedagógusok várják a tanodásokat, pontos beosztás szerint, tervezhetően. A tanulmányi munka hatékonyságát, változatosságát segítik és színesítik a rendelkezésre álló eszközök: oktató CD-k, internet hozzáférés, lexikonok, ismeretterjesztő könyvek, szótárak, illetve a könyvtár közelsége. A tanodai foglalkozásokat rendszeresen igénybe vevő diákok (alsós, felsős, középiskolás és főiskolás) tanulmányi eredményei, munkához való viszonyuk pozitív változást mutatnak.

Bajainé Bischof Erzsébet
korrepetáló pedagógus

A SZAKKÖRÖKRŐL



Hogy mi a különbség a munka és a játék között? Mark Twain szerint: „Minden munka, amit meg kell tenni, és minden szórakozás, amit önként vállal az ember.” („Azt hiszed, minden nap meszelhetek kerítést?” - kérdezi Tom Sawyer a barátaitól.) Tanodánkban mi is igyekeztünk gyerekeinknek tartalmas szórakozási lehetőségeket biztosítani, ahol észrevétlenül tanulhatnak, és nem melleleg jól is érzik magukat.

Legnépszerűbb szakkörünk természetesen a sportszakkör volt. A gyerekek focizhattak, pingpongozhattak, tollaslabdázhattak. Bajnokságokat szerveztünk, ahol

összemérhették tudásukat, túráztunk, ahol kitartásukat teheték próbára: „Nincs jobb játékos, csak kevés előny.” (Mérő László) A foci szerete átszötte hétköznapjaikat: egy-egy futballszár neve bele- belekeveredett a történelem és egyéb tanulmányokba is, segítve így a jobb megértést.

Fürkész szakkörünk célja szintén az volt, hogy észrevétlenül csepegtessen ismereteket a gyerekek fejébe, csodálkozzanak rá a természet jelenségeire: „A játék a kutatás legjobb módja.” (Albert Einstein) Sétákon, kirándulásokon vehettek részt, természetfilmeket nézhetnek, vizsgálhatták a csillagokat távcsövön keresztül, madárfiókát és kutyakölyköt menthettek meg és gondozhattak.

A számítástechnika és média szakkör ugyancsak nagy népszerűségnek örvendett, hiszen a gyerekek többségének ott-hon nincs számítógépe, vagy ha van is, nincs internet hozzáférési lehetősége. Fontosnak tartottuk, hogy az alapvető felhasználói ismeretek gyakorlása mellett (kutatás az interneten, képek, cikkek másolása, gyűjtése, nyomtatása, szövegszerkesztés) olyan (pl. stratégiai játékokkal) is megismerkedjenek a gyerekek, amelyek - alternatívát jelentve eddig játszott játékaiknak - fejlesztik ismereteiket, képességeiket, és emellett együtt játszva közösségi élményt is nyújtanak.



A SZAKKÖRÖKRŐL



A gyermekösszetételből adódóan (tanodásaink többsége fiú) kézműves- és életvitel szakkörünk tematikáját igyekeztünk kicsit „fiúsítani”. Így a gyerekek önthettek és festhettek gipszet, építhettek fa-, ill. fém repülőgép esetleg dinoszaurusz modelleket, készíthettek ékszereket akár fiús színekben is (fórással, gyöngyfüzéssel, esetleg agyagmedál készítésével), origamizhattak, készíthettek csuhéfigurákat, festhettek üvegfestékkel. Ünnepeinkről ajándéktárgyak készítésével is megemlékeztünk: karácsonyfadiszeket, gyertyatartókat, mécseseket karácsonykor, lámpást Márton napon, hímes tojásokat húsvétkor,

álarcokat és csillámtetoválást farsangkor készítettünk. Tanulósobáinkat és ablakainkat szintén a gyerekek segítségével varázsoltuk barátságosabbá. Fontosnak tartottuk- nemcsak a szakkör keretein belül- hogy hatással legyünk a gyerekek szokásaira, életvitelük alakulására is. Igyekeztünk őket tisztaságra (rendszeres kézmosás, lábtörölő használat...) rendszeres és egészségesebb étkezésre (tea-, és szendvicskészítés, gyümölcssaláta készítése), segítőkészségre nevelni (segítés a takarításban).

Céljaink között szerepelt az is, hogy tanodásaink között kialakuljon valamiféle összetartozás, közösségi érzés. Tartsák számon egymást, legyenek büszkéek arra, hogy ők tanodások. Ezt a célt szolgálták persze a közös kirándulások, táborok mellett a havonta megtartott drámajáték szakkörök is, ahol az együtt, közösségi játékokkal eltöltött idő alatt jobban megismerhették egymást, türelmet, toleranciát tanulhattak, gyakorolhatták hogyan kell együttműködni. Hiszen:



„Többet megtudhatsz másokról egy óra játék, mint egy év beszélgetés alatt.” (Platón)

Pankovics Gáborné
mentor

TANODÁN KÍVÜLI PROGRAMOK – KIRÁNDULÁSOK



A Szent Anna Tanoda tanulóinak ez elmúlt két évben a szorgalmas, rendszeres tanulás mellett, lehetőségük volt különböző programokon, kirándulásokon részt venni. A közösség összetartó ereje, az együtt átélt élményekkel, emlékekkel, az idő múlásával egyre szorosabb lett. A kirándulásaink feledhetetlen élményei között szerepel a szálkai három napos táborozás túrázásai, esti tábortüzei, valamint az 5 napos „nagy tábor” Mezőkövesden. Itt lehetőségünk volt a Zsóry Fürdőben strandolni. Kézműves foglalkozásokon részt venni. Mézeskalács múzeumot látogattunk meg, a Gép múzeumban pedig a régi motorokat, traktorokat tudtuk megnézni. A táborozás alatt a gyerekek különböző sport feladatokban mérették meg magukat Pl.: tollaslabda, pingpong, foci. Az utolsó estén szalonnát süttöttünk, táborig dalokat énekeltünk és a táborozás alatt kialakított csapatok táborig játékokat mutattak be.

Ellátogattunk Egerbe, ahol az egri várat és a hozzá kapcsolódó történelmi emlékeket tekintettük meg. Kirándulásainkhoz még megemlíteném a mórrahalmi fürdőt, a szegedi 3D-s mozi látogatást.

Ezen kívül, Pécsre is ellátogattunk a Mecseextrémbe, amit a gyerekek nagyon élveztek! Budapestre is szerveztünk kirándulást, ahol a Fővárosi Nagycirkusz volt feledhetetlen élmény. Kecelre kirándultunk a Hadtörténeli múzeumba, repülőket, tankokat, harci gépeket stb. tudtunk megnézni.

A két év programokban, kirándulásokban bővelkedett, mindenki élményekben, tapasztalatokban gazdagon emlékezhet vissza a tanodás csapat vidámságára, jó hangulatára!

Kissné Szente Márta
mentor



A CSALÁDI KOORDINÁTOR SZEREPÉRŐL

A roma koordinátori munkakör során a projektbe bevont családok és a Tanoda közötti kapcsolattartás a fő feladat. Továbbá kiemelten fontos a kommunikáció az iskolákkal is melyekbe a gyermekek járnak, hogy a jegyekről, hiányzásokról objektívan tudjam tájékoztatni a szülőket. Ezen munkakör eredményessége a gyermekek tanodai foglalkozásokon való részvételével mérhető. Úgy hiszem, ha a projektbe bevont lányok és fiúk eljönnek a tanodába és ott kellő intenzitással tanulnak, akkor a tanulmányi eredményükkel problémák kevesebb eséllyel lesznek. Amennyiben a projektbe bevont gyermekek optimális rendszerességgel járnak a foglalkozásokra, valamint nincs különösebb probléma a magatartásukkal, úgy a roma koordinátornak is csak az alapvető szükséges tájékoztatást, információcserét kell abszolválnia a szülővel. Különböző dokumentumok, kirándulásokhoz szükséges beleegyező nyilatkozatok kézbesítése, továbbá a negyedéves, féléves, év végi osztályzatokról való tájékoztatás a dolga.

A jó jegyeket is indokolt mondani természetesen, de látogatásaim során sajnos főként a rossz magaviselet, iskolai hiányzások, gyenge tanulmányi eredmény, ritka tanodai látogatás okozta a többszöri családlátogatást. Volt ahová nem volt indokolt sűrűn járni, míg volt olyan ahová majd heti rendszerességgel jártam, ennek ellenére sem a szülő, sem a gyermek nem volt motivált abba, hogy együtt fejlesszük a gyermek jövőjét, így aztán a roma koordinátor lelkesedése is csökkent. De vannak iskolai eredmények, sikeres felvételik, tanulmányi versenyek, sportesemények amelyek rendkívüli örömmel, és reaktivált lelkesedéssel, munkamorállal töltik fel az embert, így úgy érzi ennél szuperebb dologgal nem is foglalkozhatna.

Radics Tamás

családi koordinátor, mentor



INTERJÚ A TANODA PROGRAMRÓL (RÉSZLET)

Miért csatlakoztál a Tanoda programhoz?

A helyi általános iskolában tanítok már 26. éve. A Tanoda projekt korábbi programjaiban nem vettem részt, de mint osztályfőnök és tanító nyomon követhettem működését az indulástól kezdődően. Iskolánk mindezekén felül a helyi pedagógiai programjában vállalva szoros együttműködést alakított ki az intézménnyel, igyekeztünk munkánkkal segíteni a projektet. Én személy szerint ebben a tanévben kerültem szorosabb kapcsolatba a Tanodával, mivel az egyik mentor váratlanul felmondott. Furcsa volt először ugyanazokkal a gyerekekkel kétféle megközelítéssel dolgozni. Mivel az összes tanodás gyereket tanítom, kapcsolatunk jól megalapozott volt, találkozásaink, kommunikációink, a problémák megoldásának lehetőségei napi szintűek, mindenkiről szinte első kézből jutok információkhoz, így a lehető leggyorsabban tudok reagálni a problémákra. Ebben a körbe csupán a középiskolás mentoráltjaim nem tartoznak bele, viszont őket is jól ismerem, hiszen korábban őket is tanítottam. Itt szeretném megemlíteni továbbá, hogy iskolánkban évek óta az IPR program keretében külön figyelmet fordítunk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatására-nevelésére, a Tanoda program ugyanezekből a gyerekekből verbuválja tanítványait. Ilyen “több-laki” módon igyekszem ebben a tanévben a rám bízott gyerekek tanulását, személyiségének fejlődését segíteni.

Iskolánk tanulóinak nagy százaléka hátrányos helyzetű, mintegy 40 tartozik ide, de sajnos nem ismeretlen számunkra a veszélyeztetett tanuló sem. Körülbelül 10 éve nem csupán a szociális hátránnyal küzdő gyerekeket, hanem az SNI-s, az enyhe fokban értelmi fogyatékos és egy éve a közép-súlyos értelmi fogyatékos tanulókat is befogadja iskolánk. Ezen kívül a helyi roma nemzetiségű tanulók számának növekedésének megfelelően kibontakozott az igény a roma nemzetiségi oktatás bevezetésére is. Ennek keretében cigány népismeret oktatásban és tanórai keretben rajz és vizuális kultúra, valamint ének-zene tantárgyak keretében ismerkednek roma tanulóink népük eredetével, szokásaival, kultúrájával.

Mi a feladatod, mint mentor?

Mentorként elsődleges feladatomban a rám bízott tanulók testi-lelki és kognitív fejlődésének nyomon követése, segítése. Tulajdonképpen mi mentorok személyiségünkkel, tudásunkkal pótoljuk azokat a hiányosságokat, amelyek a tanulók hátrányos helyzetéből adódnak. Feladatunk, hogy ezeket a hátrányokat lehetőségeinkhez mérten enyhítsük vagy megszüntessük. Mire gondolkodok? Egy átlagos családban nevelkedő gyermek számára a szülők képzettségükből, a munka világában betöltött szerepükből adódóan képesek biztosítani azokat az alapvető feltételeket, amelyek egészséges fejlődésükhöz elengedhetetlen. Meleg, rendezett, tiszta otthon várja őket az iskola után, egészségesen és rendszeresen táplálkoznak, a szülők képesek a tanulásban segíteni őket és iskolán kívüli kulturális tevékenységeikkel képességeiknek megfelelő többletben részesülnek.

A mi hátrányos helyzetű gyermekeink az említettek egyikének vagy többségének hiányával küzdenek. Munkánkkal az ő esélyeiket szeretnénk kiegyenlíteni azért, hogy meleg, családias körülmé-

INTERJÚ A TANODA PROGRAMRÓL (RÉSZLET)

nyek között várjuk őket az iskola után, meleg teát, üdítőt és szendvicset fogyaszthatnak, személyes törődéssel vesszük körbe őket, beszélgetünk, megkérdezzük, mi történt az iskolában, együtt örülünk a sikereiknek, kicsit megdorgáljuk, ha valami rosszat csináltak, korrepetáljuk őket szaktanárok bevonásával, tanulás közben közösségi- és sportjátékokat játszhatnak, kézműveskedhetnek, röviden minden olyan tevékenységben és élményben részesülhetnek, amelyben a hátrány nélküli társaik. Szívesen járnak ide a gyerekek.

Sokszor mesélem az iskolában a kollégáimnak, hogy mennyivel másképpen érzik magukat ugyanazok a gyerekek a tanodában, mint az iskolában. És mennyivel más körülményeket tudunk biztosítani nekik itt, mint esetleg a szülők otthon. Amikor egy 8-14 éves gyerek egész napos iskolai elfoglaltság után hidegben, esőben, sötétben még elszétál a tanodába és este 7-ig tanulással, játékkal tölti az időt, azt másként nem lehet, csak ha szeret ott lenni, szívesen vesz részt a tanodai munkában.

Nagyon fontos a gyerekeink fejlődése szempontjából az a ritmus, napirend, amit a tanodai munka diktál. Gondolok itt a napi rutinban ismétlődő, egy idő után szokássá rögzülő tevékenységekre, mint például a “ megérkezés, köszönés, lábtörés, kézmosás...”. Ezek nagyon egyszerű dolgoknak tűnnek, de a gyerekeinknek közel sem természetes. Vagy gondolok itt az ismétlődő ünnepekre, az ünneplési szokásokra, arra, hogy egy várt ünnep sokkal több, mint egy díszes nap, az ünnepre fel kell készülnünk és az ünnep attól jó, hogy azokkal töltjük, akiket szeretünk, akik közel állnak hozzánk. Meg kell említenem a tanuláson kívüli programokat, szakköröket, kirándulásokat. Ezekon olyan élményeket nyújtunk nekik, amit szüleik sajnos anyagi gondjaik miatt nem képesek. Úgy működik a tanoda, mint egy nagy család. Mint minden családban itt is vannak sikerek, amelyeknek közösen örülünk és vannak kudarcok, amelyeket megpróbálunk közösen megoldani.

Fontos, hogy a gyerekeink bízzanak bennünk, bizalommal forduljanak hozzánk és alakuljon ki bennük a feladat- és kötelességtudat, az elszántság és elkötelezettség a tanulás iránt, hiszen a legkisebbek is már nagyon jól tudják, hogy sok munkával, tudással, iskolázottsággal tudják leküzdeni azokat a hátrányokat, amelyekbe önhibájukon kívül kerültek. Nem elhanyagolható a szülőkkel, nevelőkkel történő kapcsolatépítés és kapcsolattartás sem, hiszen a célunkat csak közös erőfeszítésekkel érhetjük el.

Látsz-e fejlődést a tanodás gyerekek iskolai eredményeiben?

Nagyon nehéz mérhető eredményeket felmutatni, sok esetben tanulóink a hátrányos helyzetük mellett tanulási nehézségekkel is küzdenek. Ezért szerencsés, hogy a csapatban pszichológus, gyógypedagógus és leendő logopédus is fejleszti őket. Sok esetben a “bukás” elkerülése is sikernek számít. Amiben mindenképpen eredményt látok, az a gyerekek szociális- és társas viselkedésének változásában keresendő. Gyerekeink feladattudata, figyelme, önállósága mérföldöket halad előre. Segítőkézségük egymás iránt néha könnyeket csal az ember szemébe. Az idősebb diákok rendsze-

INTERJÚ A TANODA PROGRAMRÓL (RÉSZLET)

resen “nevelő céllal” rendezgetik a kisebbeket, magyarázzák, vagy leellenőrzik a leckéjüket, gondoskodnak róluk. Nagyon fontos az önkéntesség kialakulása, az önbizalmuk erősödése. Fontosnak tartom továbbá a helyes napirend kialakulását is, hiszen egészséges családokban ezek a dolgok automatikusan, a szülők személyes példamutatása mellett alakulnak ki.

Ezen kívül van-e különbség a tanodás és nem tanodás hátrányos helyzetű gyermekek között?

A nem tanodás hátrányos helyzetű tanulóink a tanodások mellett láthatóan súlyosan elhanyagoltak. Rendszerint járni szokták iskolába, sok igazolatlan hiányzásuk van, nem készítik el a házi feladataikat, nem hordják a felszerelésüket iskolába, érdektelenek, nincs feladattudatuk. Nehezen kezelhetőek, a szülők kevésbé érdeklődőek vagy már azért, mert a sok gond miatt lemondtak gyermekükről, vagy azért mert szegyelek a kialakult helyzetet. Sokkal nehezebb ezeknek a gyerekeknek az érdeklődésüket felkelteni, megtartani, általában mire a szülő sem tud hatni rájuk, képtelen irányítani őket, addigra már nagyon öntörvényűvé válnak, szinte már lehetetlen befolyásolni őket.

Kusztorné Varga Edit

Sükösd, 2014. december 28.

Az interjú Kaprényi Regina végzős logopédus szakdolgozatához készült, aki a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Karán, Gyógypedagógia szakon IV. évfolyamos, végzős hallgató. Szakdolgozatának címe: Tanoda, mint az esélyegyenlőség megteremtésének egyfajta módja



ZÁRÓ IDÉZET

„Ha a gyermekek kritizálva élnek,
Megtanulnak megbélyegezettnek lenni.
Ha a gyerekek ellenségeskedésben élnek,
Megtanulnak veszekedni.

Ha a gyerekek kicsúfolva élnek,
Megtanulnak szégyenlősnek lenni.
Ha a gyerekek megszegyenítve élnek,
Megtanulják bűnösnek érezni magukat.

Ha a gyerekek toleráns légkörben élnek,
Megtanulnak türelmesnek lenni.
Ha a gyerekek bátorítva élnek,
Megtanulnak bízni.

Ha gyerekek dicsérve élnek,
Megtanulják megbecsülni magukat.
Ha a gyerekek méltányosságban élnek,
Megtanulják az igazságosságot.

Ha a gyerekek biztonságban érzik magukat,
Megtanulnak hittel élni.
Ha a gyerekek megerősítve élnek,
Megtanulják magukat szeretni.

Ha a gyerekek elfogadva, szeretetben élnek,
Megtanulják megtalálni a szeretetet a világban.”

Dorothy Law Holte: Egy élet a kezekben

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638



MAGYARORSZÁG MEGÚJUL



A projektek az Európai Unió
támogatásával valósulnak meg.